

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 236. szám.

Szombat, október 16.

Bosznia.

— október 16.

Bosznia állandóan aktuális mostanában. Nemcsak új államjogi helyzete teszi aktuálissá, de az is, hogy mi magyarok kezdünk behatódni érdeklődni iránta s egymásután keresik föl nagy csoportok Boszniát, hogy legalább a testvéries érintkezéssel fűzzük közelebb magunkhoz.

És ez helyesen is van, mert szükséges, hogy az ujonnan idecsatolt, azaz régi közjogunk szerint még végleg hozzánk nem csatolt Bosznia polgáraival közelebről összeismerkedjünk s a magyar korona fényében velük testvéresüljünk. De még szükségesebb sűrűbb összeköttetésbe lépünk a földrajzilag velünk legközelebbi szomszédunkkal, hogy Magyarország és Bosznia közt egészséges forgalmi vérkeringés induljon meg. Ebből mind a két fél csak gyarapodást szerezhet.

A természet utjai egyenesen a mi földünk felé irányítják Boszniát; a tenger felé az anektált tartományoknak csak kisebb része, ugyszólván maga Hercegovina lejt és ha a tengeren is elég élelmeselek tudunk lenni s kiterjeszteni az elég jól megkezdett hajóforgalmat, akkor a cserekereskedelemben mi vihetjük az első szerepet az anektált tartományokban.

Ime a bécsiek mindenféle mesterséges praktikával, Magyarország testén keresztül, onnan is ki akarnak szorítani bennünket. Még érzelmi csalafintasággal is egészen a maguk hatalmi körébe vonogatják a bosnyákokat.

Csakhogy a természet a politikai fondorlatokat fel szokta csufolni. Az ilyen erőltetett nyereség nem válik sokáig javára az önző Bécsnek.

Boszniának természeti fekvése olyan, hogy csakis abban az esetben győzhet ott Bécs, ha Magyarország elhanyagolja nemcsak az összeköttetések ápolását, a tisztességes vállalkozások forrásait és eszközeit, hanem vasuti konjunkturáit is. Spalato kikötője, még ha összeköttetésbe kerül is Boszniával, nem paralizálhatja ennek természetes vasuti ereit. Bécs sohasem juthat oda olyan közel, mint Budapest, különösen akkor nem, ha a természetes messzeséget Magyarország saját jogánál fogva vasuti menetrendjével és tarifáival megtoldja. Ezt az államvasutak természetes financiaiis érdeke is követeli.

Mindenekelőtt azonban szükséges, hogy a magyar ipar gyorsan, kulánsan, tisztességesen tudjon ott teremni a bosnyák piacon. Mert hiába lenne minden földrajzi távolság és vasuti politika, ha iparunk felvállról veszi a dolgot. Az ipar támogatására pedig föltétlenül szükséges a politikai barátkozás, a turisztikai érintkezés az anektált tartományok vezető köreivel és népével.

A mint eddig tapasztaltuk, a bosnyákok szívesen jönnek Budapestre. Rajta kell tehát lennünk, hogy többen jöjjenek, érdemesnek tartásuk az idejövételt. Ennek a mozgalomnak előkészítője lehet a legutóbbi két kirándulás s olyan hangulatot teremthet ott lenni, amely kedvezően hasson ki a jövőre. A miénk ott az elsőség politikailag is, természetileg is: micsoda gyarlóság lenne másodhelyre szorulnunk saját közömbösségünk vagy elhetetlenségünk miatt.

Keressük föl minden alkalommal Boszniát s fűzzük hozzánk szilárd rokonszenv és érdekszálaival.

HIREK.**Tájékoztató.**

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órá-
tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére
minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután
Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is
Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 12 óráig.
A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad Szombaton dél-
után deákok számára a medencefürdő nyitva. (903.)
A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-
let ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van
mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapo-
kon d. u. 2 órától este 10-ig.

Október 31. Ipar- és kereskedelmi bank r.-t. alakuló gyűlése
November 8. A közig. biz. ülése.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-
let munkásgimnáziumának október havi előadásai a követ-
kező napokon lesznek:

Október 19: 8-9-ig fizika, 9-10-ig műv. történet.
Október 21: 8-9-ig gazd. vegytan, 9-10-ig gazd.
földrajz.

Október 26: 8-9-ig fizika, 9-10-ig műv. történet.
Október 28: 8-9-ig egészségt., 9-10-ig gazd. vegytan.

Ferrer.

Az egész művelt világ ettől a névtől visz-
hangzik.

Nagy tömegek előtt jóformán ismeretlen
név s mostantól kezdve az emberiség haladásá-
nak soha nem felejtett örökemlékü vértanuja.

Francesco Ferrer tanár volt, könyvkiadó és
laptulajdonos. Iskolákat alapított és igazgatót.
Nevét a művelt világ főleg tudományos működé-
séből ismerte. Gazdag ember volt, aki nagy
vagyonából bőségesen áldozott. Sokat költött
arra, hogy szerencsétlen népének nyomorán
enyhítsen és a kulturától elmaradt országban a
műveltséget és felvilágosodást terjessze. A
nyáron Spanyolországban mozgalmak voltak,
melyekről csak hiányos, szűkszavú táviratok
számoltak be Európa közvéleményének. Forrada-
lom volt-e, vagy csak a nyomorúság és kenyér-
telenség zavargása, nem tudni. A kormány el-
fojtotta a mozgalmakat és jelentéktelen zavargás-
nak minősítette.

Azóta három hónap telt el és most
Francesco Ferrert elítélték és kivégezték azon a
címen, hogy részt vett a forradalomban. Egy
öregedő tudóst, aki csak könyveinek tudományos
munkásságának és iskoláinak és családjának ált.
A jelentések csak hiányosan számolnak be ar-

A „TORONTÁL” tárcája.**Mai gyerekek.**

(Luise, 12 éves. Julie, 11 éves. Téli van. A két gyerek a
kályha előtti nagy szőnyegen ül. Julie mellett egy csinos
baba-ágy van alvó babával.)

Julie: Téged már nem érdekelnek a babák?
Azelőtt a számukat sem tudtad, annyi volt s
most soha sem játszol velük.

Luise: Érdekelnek, de nem ezek a babák!

Julie: Hát melyek?
Luise: Másfélék. Másokat szeretnek s
mivel olyanok nincsenek, inkább nem is ját-
szom velük.

Julie: Ugyan hát milyeneket szeretnél?
Luise: Férfiakat. Embereket, Babákat, a
melyek mint férfiak szerepelnek. Erted?

Julie: Hogyne! Hasonlókat a kis Jézushoz.
Luise: Nem. Kell is nekem isteni gyermek,
én másfajta akarok.

Luise: Olyanokat, mint a férfiak, mikor
rövid nadrágban vannak? Ez furcsa! En nem
szeretem őket; ezek nem igazi babák.

Luise: Miért nem?
Julie: Csak. Nem lehet őket levetkőztetni,
nem lehet nekik inget varrni . . .

Luise: Oh dehogyan nem; egészen jól. És
azután, várj csak! Mondok én neked még vala-
mit. Ha mi majd asszonyok leszünk, s minden
hónapban gyerekünk születik, az nem lesz ám
mind leány!

Luise: Igazad van. Mama is mondta, hogy
nem lehet válogatni.

Luise: Bizonyára születne fiunk is. És mi
majd nem fogjuk tudni nevelni őket. Mi rossz
anyák leszünk.

Julie: De talán mégis vannak fiu-babák?
Ugy tűnik nekem, mintha egyszer láttam volna
egy üzletben.

Luise: Igen, emlékszem én is a kis katoná-
tisztokra, tengerészekre, kocsisokra; de ezek még-
sem igazi fiuk . . . És azután — akarod, hogy

megmondjam neked? Na hát én felfedeztem a
csalást; a kereskedők egyszerűen bajuszt ragasz-
tanak a közönséges leány-babáknak.

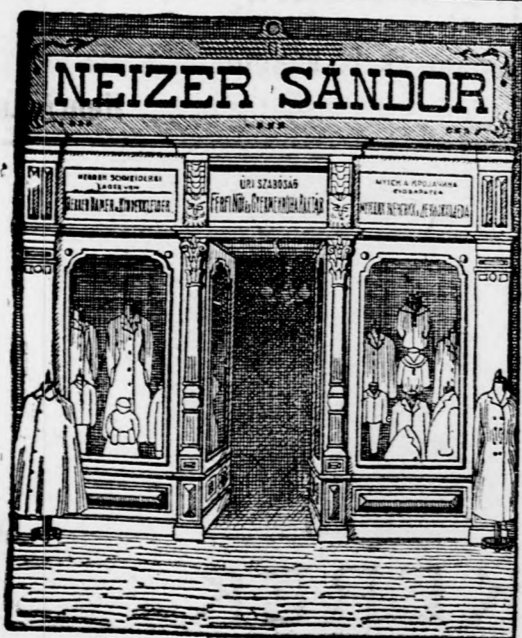
Luise: Oh!
Luise: Igen, asszonyom. És ezeket adják
nekünk fiuk helyett. Gondolhatod, hogy nekem
nem kellene ezek.

Julie: Te könnyen beszélsz; te már nagy
lány vagy, már ott hagyhatod a babákat, hiszen
nemsokára első áldozó leszel.

Luise: Ez nem ok, Ellenkezőleg, sohasem
kivántam annyira őket, mint most. De ismétlem,
csak a fiu-babákat. Gyűlölöm a lányokat. Remélem,
hogy később az ég csak fiukkal fog megáldani,
akik, majd tudod, mind technikusok lesznek,
esetleg kalózkapitányok.

Julie: Kár, hogy nem lettél férfi! Benned
nincs semmi lányos hajlam.

Luise: Az már igaz. Én mindig csak a
bátyám játékát szerettem, ő pedig az enyémet,
én játszottam az ő katonáival háborusdit, mialatt
ő öltöztette az én babáimat, varrt nekik. Még

NEIZER SÁNDOR NAGYBECSKEREKEN

Fő-utca, Sindelás-féle házban (a dohánynagyüzem volt helyiségében)

•• egy teljesen ujon-
•• nan berendezett ruhaüzletet nyitott. ••

Állandóan raktáron tart igen nagy választékban, a legjobb minőségű teljesen megbízható új
divatu és legjobb szabásu, mindenfajta férfi- és gyermeköltönyöket, felöltöket, téli kabátokat,
szőrmével bélelt szövet és bőrkabátokat, utazó bundákat, külön nadrágot és divatmellényeket.
A legújabb berlini és párisi divatu női felöltöket, paletot, raglan, gyermek-felöltöket és galléro-
kat, ugyszintén a téli idényre a legújabb szőrmekabátokat és boákat, mindent a legjutányo-
sabb szabott árak mellett. — Férfi-öltönyök elkészítését mérték után a legújabb angol divat
szerint a legjutányosabb árak mellett elvállal.

ról: mint fogadta a spanyol nép ezt a kegyetlen ítéletet és végrehajtását. Spanyolországban ebből az alkalomból kivételesen szigorú cenzurát léptettek életbe. De bámulattal olvassuk, hogy mi csoda forrongás van Európaszerte. Rómában, Turinban, Nápolyban tömegsztrájkjal tüntet a munkásság. A tüntetés idején az üzleteket bezárták, a közlekedés megszűnt. A tömegek gyülekeztek és tiltakoztak. Franciaországban a lapok külön kiadásban támadják a spanyol királyt és a spanyol kormányt. Londonban az összes lapok főszerkesztői táviratban fordultak a királyhoz kegyelemért, ma már tudjuk, hogy hiába. A békés Svájcban elkeseredett tüntetésekről érkeznek hírek. Az egész művelt világ forrong és lázad, mintha ez idő szerint még tehetetlen haraggal egy nagy és ismeretlen veszedelem ellen küzdene.

Mi magyarázza meg azt a rettenetes igazságtalanságot, mely az egész világon erőt vesz? Ferrer pörének előzményeit csak nagy vonásokban ismerjük. Azzal vádolták, hogy előkészítette és szította a barcelonai forradalmat. Elfogták és rendes bíróság helyett a haditörvényszék elé állították.

A tárgyalás és az ítélet végrehajtása statáriánisan történt. Érezzük, hogy az ítélet igazságtalan volt. A pörben egy házkutatásnál szerzett régi okmányok, akadémikus értekezések és megbízhatatlan koronatanúk szerepeltek. A mentőtanukat ki sem hallgatták, a vádlott ellenbizonyítékainak nem adtak helyet. Ezek a szabálytalanságok megbotránkoztatják az igazságszolgáltatás biztosságára féltékeny jogászközönséget, de a tömegeknek ezt a nagyvilágszerte megnyilvánuló forrongását még nem teszik érthetővé. A tömegeknek nincs érzéke a jogi formák és szubtilitások iránt. Egy távol országban kimondott ítélet kegyetlensége is igazságtalansága, a jogi formák megsértése nem szokta ennyire lázba hozni az egész világ lelkiismeretét.

Hogy a proletáriátus nemzetközi szervezetsége szítja ezt a világmozgalmat, ez is gyenge magyarázat. Ennek a szervezetségének ereje még sohasem nyilatkozott meg ennyire rögtönösen ilyen elemi erővel. Pedig ilyen megnyilatkozásra lett volna elég alkalom.

Itt nagyobb erő, felsőbb hatalom működik. Az emberiséget legszentebb hitében, legnemesebb érzéseiben támadták meg. Az emberiség érzi, hogy itt olyan borzalmas gaztettet követtek el, mely, ha megtorlatlanul marad, ez ma még beláthatatlan veszedelmet zúdítana a világra.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Lederer Ede nagybecskereki kataszteri irattart kezelő irodatisztát a X-ik fizetési osztályba kinevezte.

Változások a csanádi klerusban. A megyés püspök Pálffy Sándor ujaradi és Eusch János nagyszentpéteri, továbbá Leiméter József gattajai és Bozók Mihály pankotai segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte.

Ülések a városnál. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen különböző folyó ügyeket intéztek el. — Ugyancsak ma délután fél 4 órakor a város közevesi bizottsága ülésezett a Lenau-utca kikövezése tárgyában.

Uj iparengedélyek. A város tanácsa mint elsőfokú iparhatóság a ma délelőtt megtartott iparhatósági ülésen a következőknek adott újabb iparengedélyt: Zitkai Antalnak vendéglőre, ifj. Kovács Árminnak, Fischl Jakab és Polák Zsigmondnak, nemkülönben Günz Gabonak pedig gabonabizományi és kereskedelmi ügynökségre.

Nagybecskereki diákok Blériot fölszállásánál. A nagybecskereki felső kereskedelmi és polgári iskola negyven növendéke ma Török Ferenc, Osztie Béla és Dunai László tanárok vezetésével Budapestre mennek, hogy megnézzék Blériot fölszállását. A diákok ez alkalmat egyúttal fölhasználják arra, hogy Budapest nevezetességeit is tanulmányozzák.

A törvényszéki palota felülvizsgálása. A nagybecskereki törvényszéki palota legutóbbi pót-felülvizsgálata alkalmával a villamvilágításnál észlelt földzárlat megszüntetése végett Koch Károly építési vállalkozó leküldte megbízottját Nagybecskerekre, aki az észlelt hiányokat helyre fogja igazítani.

Utóállítás. Nagybecskereken folyó hó 20-án tartják meg a legközelebbi utóállítás, mely a Rezső-laktanyában lesz reggel 8 órai kezdettel.

ÜVEGBŐL TÁPLÁLT

gyermek, rózsás és teli arcukká, erősekké életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIO-t adnak nekik. 852(2)—7.2

A Scott-féle Emulsio-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIO-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőhianyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIO a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét (a halászt) kérjük figyelembe venni

horgolt is. Tulajdonképpen én vagyok az ő fivére és ő az én nővérem. (Egy kis ideig csendben ülnek.)

Luise (rámutat az ágyban fekvő babára): Hogy hívják?

Julie: Pochette.

Luise: Miért feküdt le ma ilyen korán?

Julie: Mert nagy bánata van; el akarják választani a férjétől.

Luise: Bah! és ... és ki a hibás?

Julie: Pochette.

Luise: Pfüj! Az utálatos. Soha sem gondoltam volna róla.

Julie: Én sem; a legédesebb, legokosabb volt valamennyi közt. De április óta, mikor új fejt kapott, ez a gyermek egészen megváltozott, mintha kicserélték volna.

Luise: Asszonyom, a hiba a században is rejlik, amelyben most élünk.

Julie: Igen asszonyom, ez a századvégi romlottság.

Luise: Ha nekem ilyen csacska lányom lenne, aki ilyen nagy szegényt hoz a fejemre, azt én elűzném a házból. Csodálom is nagy gyöngédségedet Pochette irányában.

Julie: Hiába, mégis az én gyermekem, ha rossz erkölcsű is.

Luise: És kivel felejtkezett meg kötelességéről?

Luise: Egy emberrel ... egy kinematográfussal.

Luise: Pfüj. Bizonyára pokolba fog jutni.

Julie: Nem hiszem. Mert már mindent megbánt Pochette és megígérte, hogy Lourdba fog záródokolni. (Nagy csend.)

Luise: Julie!

Julie: Mi az?

Luise: Ugy szeretnék egy kis fiút.

Julie: Menj férjhez. Előbb nem lehet.

Luise: De hátha. Én hallottam már egyszer, de milyen butaság ... kell hogy ... oh! nem, én nem tudnám magam ilyesmire elhatározni.

Julie: Mondd már!

Luise: Szolgálni kell menni! E nélkül lehetetlenség.

Julie: De — honnan tudod te?

Luise: Nekünk van egy szobalányunk, Róza; neki már van egy fia, pedig még nem ment férjhez. És én hallottam, mikor mama mondta egy látogatónak: „borzasztó, hogy az ilyen népességnek mindig a házasság előtt meg van a gyereke.” Látod?

Julie: Ezt nem tudtam. Furcsa. De miért?

Luise: Én már sokat gondolkoztam ezen és nem bírom kitalálni.

Julie: Mondod ugye nekem?

Milyen idő lesz? Meteor az időről legújabbán a következőket írja: Az időjárásban szeptember 28—29. és 30-ika körül voltak többnyire csapadékos változások, majd állandóbb jellegűvé vált ez, elég meleg jelleggel, közben borulattal s 10-én esővel. A holnapi változások nap van hivatva hatáskörében változatosabbá tenni az időjárást, de még mindig csak részletes csapadékkal és gyengébb hősüléssel, miután a Napon egy nagyobb szétszórt folt csoport van, amely még eddig nagyobb izgalmat nem mutat. Van ezenkívül még egy tömörültebb folt is, de ez szintén csendes és kicsiny. Segíti ezeket holdunknak földtávolsági állása, szemben Jupiternek holdjával való együttállásával, melynek befolyása az időjárást, a 18-iki váltózási nap hatásköréig változatosabbá teszi, a 13. és 14. 18-iki váltózási napok segítségével. A 18-iki hatáskörétől fogva újra állandóbb jellegű időt várhatunk, amelyet a 26-iki váltózási nap fog végleg megzavarni, hozva hűvös, csapadékos, esetleg ha tömörebb foltok jelentkeznek a Napon, deres, vagy fagyos időt is. Október hó még hátralevő változások napjai 18., 22., 26., 27. és 28-án állanak be. November hó változások napjai 4., 9., 11., 17., 20., 22., 24. és 27-re esnek. Ezek közül a legerősebb hatásuk 4., 9., 17., 24. és 27. A 4-iki állandóbb és enyhébb, szárazabb jellegű, a 9-iki változó, de inkább szeles, esetleg hűvös, vagy hideg, a 17-iki enyhe, a 24-iki szeles, vagy viharos, hideg jellegű és csapadékkal, melyre a 27-én beálló és nálunk nem látható teljes holdfogyatkozás esőként fog hatni.

Versenyeznek az almák. Multkor hírt adtunk arról a nem mindennapi dologról, hogy Románécskán másodszor virágozik egy almafa. Ugyilátszik azonban, hogy az idén versenyeznek az almák, mert ma ismét kapunk ilyen dologról hírt, sőt ez az almafa le is főzi a versenyben a románécskai, mert ez az almafa gyümölcsöt is hoz másodszor. A másodszor gyümölcsöző fa Magyarzentmihályon van Restás Pál kertjében. A fa már augusztusban virágozott ki másodszor és most szép gyümölcsöket hozott, a melyeket persze szintén megcsodálnak a falubeliek és Restás uram szörnyen büszke rá. Joggal is, mert az ő almája lefőzte az écskai.

Országos vásár. Beodra község előjárósága átiratban értesíti városunk közönségét, hogy ott a legközelebbi országos vásárt folyó hó 31-én fogják megtartani.

Uj városi és megyei címtár jelenik meg Kassán a „Kassai Hírlap” politikai napilap kiadásában, amely tartalmazni fogja Kassa szabad kir. város és Abaujtonnavármegye fejlődő kereskedelmének, iparának, a város és vármegye közgazdaságának minden mozzanatát és utmutatóul fog szolgálni mindazoknak, akik érdeklődéssel kísérik egy fejlődő kulturvárosnak kereskedelmi és ipari mozgalmát. — A könyv körülbelül 400 oldal terjedelemben fog megjelenni és tartal-

Luise: Hogyne, számíthatok rá. Roppant szeretném, ha egy élő fiam volna s hogy ezt elérhessem, szívesen lennék még szobalány is; de csak itt, mamával együtt. Ha neked lenne egy fiad, hogy keresztelnéd?

Luise: Nem tudom, még sohasem gondolkoztam rajta.

Luise: Én Raoulnak keresztelném; nagyon szeretem ezt a nevet. Ha egyedül leszek, egy darab papírra fel fogom írni: „Kedves kis Raoul, szeretlek; kedves kis Raoulom; gyere gyorsan”.

Luise: Bolond vagy kicsikém. Eredj inkább az ebédlőbe, már itt az oszonna ideje.

Luise: Oszonnálj csak egyedül, én nem vagyok éhes.

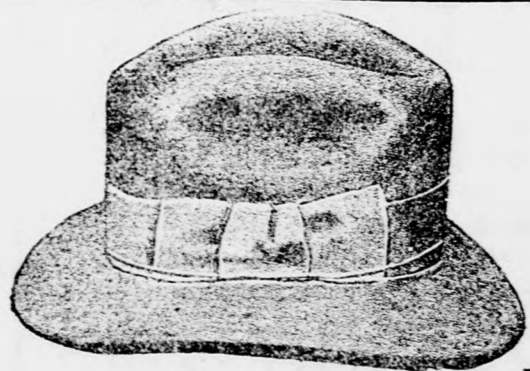
II.

(Ugyanaznap este Luise szülei feldult arccal ülnek a hálószobájában.)

Az apa szónokol: Ez lehetetlenség, kedvesem! Tizenkét évvel! Hat hónappal a szent áldozás előtt.

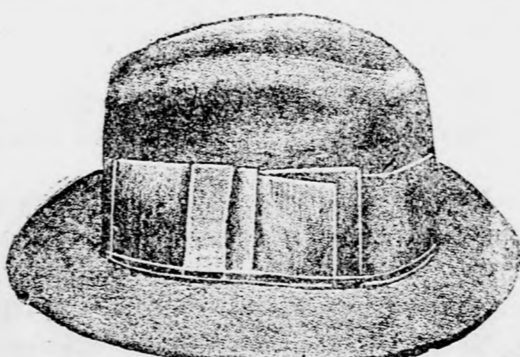
Az anya: Olvasd ezt a kis cédulát, amelyet a párnája alatt találtam. Egészen világos. „Kedves kis Raoul szeretlek, kedves kis Raoulom várlak; gyere gyorsan”. — Találkát ad! Hívja! A kis szörnyeteg. Kérdeztem, szidtam ... Ő csak sirt és nem akart semmit sem megvallani.

Henri Lavedan.

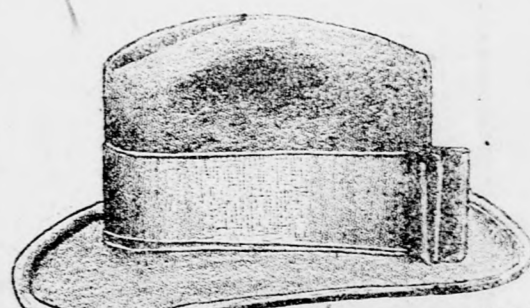
UTOLSÓ
DIVAT

LILA

MINDEN
SZINBEN

KÉK

RESEDA

LIPTAY DEZSŐ, NAGYBECSKEREK

mazni fogja a város és vármegyében élő minden embernek nevét, foglalkozását, lakását, a város és vármegye összes hivatalait, intézeteit, gyárait stb., stb. — A munka ára 6 kor. és megrendelhető a „Kassai Hírlap” kiadóhivatalában Kassán, Fő-utca 33. sz. a. (914-3.2)

— **Kérdés.** Prüttyök ur: Hol nyaralt, kedves Csepkovics?

Csepkovics: Abbáziában, a tenger mellett.
Prüttyök: Ugy? No és — fürdött?

— **Rejtélyes halál.** Ujbessenyő községben tegnapelőtt rejtélyes haláleset történt. Grabchen János fiatal parasztleány tegnapelőtt reggel ugyanis összetört tagokkal holtan hozta haza kocsiján Schinagl Miklós nevű társát. A legény előadja, hogy mindketten künn voltak a földeken s mikor visszafelé hajtottak, Schinagl egyszerre lebukott a szekérről s a kocsikerekei alá került, a melyek haláira gázolták. A rejtélyes ügyben megindították a vizsgálatot.

— **Állatbetegség.** Jankahid községben Sztójku Simon udvarában a lőrükhör szörvénnyes kiütése hivatalból megállapítván, a nagybecskereki járás főszolgabírája a rühkóros beteg lovak gyógykezelését, nevezett jankahidi lakos összes lovaival nézve az udvarzárlatot és az állategészségügyi törvényben előírt fertőtlenítést elrendelte.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Szukacs András, rk. vasuti munkás és Balázs Vilma rk. — Steyer Ferenc, rk. bankhivatalnok és Weinovich Zórka rk. — Reber Agoston, rk. asztalos és Mayer Mária rk.

Születések: Hári Ferenc, rk. szobafestő, leánya. — Jovanov Mária, gk. cigány, fia. — Sahin-Tóth István, rk. törvényszéki jegyző, fia. — Weber András, rk. kőműves, fia. — Krisán Anna, rk. cseléd, fia. — Koppi István, rk. ács, fia. — Molnár János, rk. kőműves, leánya. — Titze József, rk. sütő, leánya. — Nagy Pál, rk. hajóács, fia. — Radovancev Vitalyos, gk. földműves, fia. — Horváth Károly, rk. művezető, leánya. — Todorov Dömötör, gk. napszámos, fia. — Ricze Mihály, rk. mészoló, 2 leánya. — Reichhard Ferenc, rk. cipész, leánya. — Ifj. Krizsanov György, gk. földműves, leánya. — Paki Anna, rk. cseléd, leánya. — Nédity Szilárd, gk. földműves, leánya. — Götti Károly, rk. fékező, leánya. — Grób István, rk. vonat-kisérő, leánya. — Dr. Wattay-Pelbárt Dezső, ref. megyei ügyész, leánya.

Halálozások: Pap Julia, rk. 48 éves napszámosnő, méhrák. — Hoffmann Mária, rk. 5 hónapos, bélhurut. — Csebzánin Sándor, gk. 23 hónapos, bélhurut. — Jovanov Szvetozár, gk. 5 napos, görcsök. — Nietzsche Frigyes, ág. ev. 41 éves szőnyeggyári festő, agykéreg. — Lipót Menyhért, rk. 65 éves napszámos, tüdőgyulladás. — Kiss Józsefné, rk. 24 éves, tüdővész. — Özv. Muntyán Györgyné, gk. 45 éves, tüdővész. — Jankovics Emilia, gk. 6 éves, roncsló toroklob. — Vorgics Márkné, gk. 55 éves, ganyvértség. — Molnár Ferenc rk. 44 éves máv. portás, öngyilkosság. — Kokora Aurélie, gk. 25 napos, életgyenge. — Mertell András, rk. 4 éves, vörheny. — Taden Lyubica, gk. 4 éves, vörheny.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségek-nél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő mol azári jelvényével és aláírásával. (c)

Művészet, irodalom.

Heti műsor.

Október 16. Szombat: Szerelmi keringő. (Operett ujdonság.)
Október 17. Vasárnap délután: Tatárjárás, Vasárnap este: Szerelmi keringő.
Október 18. Hétfőn: A bűnös. (Dráma ujdonság)

* **Mary Ann.** Meggyőződésünk szerint mindenkor igazságosan, a nehézségeket és szinészeink helyzetét méltányolva sokszor elnézően foglalkozunk színházi előadásainkkal. Nem egyszer a közönség igényeit a vidéki szinészet helyzetére való tekintettel túlzottan minősítjük s ezzel szemben is a szinészeket védjük. Ennek a védelemnek azonban határa is van s így nem részesei lehetünk például védelemben azt az előadást, a mely tegnap folyt le a színházban. Mi, a kik tegnap láttuk a nézőtérén a közönség megbotránkozását és hallottuk az elitélő megjegyzéseket, ezuttal a közönség kritikáját teljesen jogosnak tartjuk. Mert kevés olyan hanyag előadást láttunk, mint tegnap. A szinészek közül a szerepét alig tudta valaki, szerepeiket elfordí-

tették, kiforgatták valójukból, sőt valósággal fumigálták. Az előadásra egész este a nem-törődőmség nehezedett s Zangwill bájos, finom vigjátékát teljesen tönkretették. A legszebb jeleneteket elejtették, értelmetlenné tették. Az utolsó felvonásnak rendkívül bájos szerelmi jelenetét például száználmassá silányították. Gózon Béla úgy vallott szerelmet, mintha a szomszédjával diskurálna, Hevesi Gusztó pedig, aki egyébként kedvesen játszott a cinszerepet, már nem vette magának azt a fáradságot, hogy átöltözzék Mary Ann régi ruhájába és a végjeleneten sietett keresztülesni, hogy mielőbb hazamehessen. Remete egy képtelen majomfigurát csinált a falusi lelkészből s még H. Lévai Berta és Haraszi Vilma vették egyedül komolyan a dolgukat a többi szereplők közül. Hát kérjük alásan, ilyen játékot nem szabad produkálni akkor sem, ha az igazgató nincs itthon. Ilyen előadással könnyen eljárszák a közönség rokonszenvét s aligha lesz még egyszer annyira elnéző, mint tegnap. Remélni akarjuk, a művészet és a szinészek érdekében is, hogy még egy ilyen szándékosan rossz előadásban nem lesz részünk.

* **Szerelmi keringő.** A színtársulat ma este mutatja be nálunk Ziehrer „Szerelmi keringő” című operettjét, a melyben a főbb szerepeket Nagy Pál, T. Lányi Edit, Mezey Margit, Toronyi Gyula, Solymosi Sándor, Tihanyi Béla, Remete Géza, H. Lévai Berta és Haraszi Vilma játsszák. Vasárnap este megismétlik a darabot, délután pedig mérsékelt holyarákkal a „Tatárjárás”-t adják.

TORLEY PEZSGÓ

TÁVIRATOK

A válság.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, okt. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap délután Bécsbe utazott, este odaérkezett. A miniszterelnök még megérkezése után hosszasan tanácskozott Zichy Aladár gróffal, a király személye körüli miniszterrel. A miniszterelnök később Vértessy államtitkár látogatását fogadta, azután pedig ismét Zichy Aladár gróffal tanácskozott. Dél előtt 11 órakor Wekerle a királyhoz ment kihallgatásra, amely közel másfél óra hosszat tartott. A miniszterelnök kihallgatásának a tárgya a Wlassics-féle átmeneti kabinet volt. Ő felsége tudára adta a miniszterelnöknek, hogy a legközelebbi napokban fog dönteni.

A miniszterelnök holnap estig marad Bécsben és esetleg holnap délelőtt a király újra kihallgatáson fogadja. A miniszterelnök bécsi tartózkodása alatt egyúttal tárgyalni fog az osztrák kormányval s az intéző politikai körökkel a közös ügyeket érintő dolgokban.

A Wlassics-kabinet.

Budapest, okt. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Wekerle Sándor miniszterelnök a „Freundenblatt” tudósítója előtt kijelentette, hogy a Wlassics-kormány ügye még nincsen befejezve s minden ő felsége elhatározásától függ. A bécsi sajtó egyébként tárgyilagosan foglalkozik a Wlassics-kabinettel, kivéve a „Vaterland”-ot, amely hevesen ellenzi.

Wekerle kibontakozási terve.

Budapest, okt. 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Politikai körökben azt beszél-lik, hogy Wekerle újból visszatér ahhoz a kibontakozási tervéhez, a melylyel András-syval együttesen katonai engedményekkel s a készfízetésekkel akarja a válságot megoldani.

Kossuth utja.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma reggel Soltra utazott, a honnan hétfőn tér vissza Budapestre.

A hatvanhetesek egyesítése.

Budapest, okt. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bécsi „Neue Freie Presse” a Wlassics-kombinációval kapcsolatban vezető cikkben foglalkozik az alkotmánypárt és a régi szabadelvűek egyesítésének eszméjével. A cikk elmondja, hogy a régi liberális pártnak Tisza István kormányzása alatt való kettészakadása óta komoly politikusok állandóan foglalkoztak azzal a tervvel, hogy ezt a több évtizeden keresztül egyedül kormányzó, hatalmas pártot ismét feltámasszák s az alkotmánypártiakat a régi szabadelvűekkel egy táborba olvasztva, ismét uralomra juttassák és ezáltal véget vessenek annak a súlyos konfliktusnak, mely a korona és nemzet között hosszabb idő óta fennáll. Ennek a tervnek vannak ugyan akadályai, ezek az akadályok azonban nem áthidalhatatlanok. A terv keresztülvitele elsősorban András-sy Gyula gróftól, az alkotmánypárt vezérével és Tisza István gróf volt miniszterelnöktől, a szabadelvűek vezérével függ. A két vezető politikus véleménye tudvalevőleg nem minden politikai kérdésben egyezik. Az egyik legfontosabb kérdésben, az új választói törvényben például véleményük nagyon is elágazó. Mert amíg András-sy Gyula gróf egyedül a plurális választói jog révén véli megőrizhetni és megerősíteni a magyarság szupremáciáját, addig például Lukács László, szintén a régi szabadelvűpárt egyik oszlopos tagja, inkább hajlik az általános és egyenlő választói joghoz, ellenben Tisza István gróf minden e téren való újítást helytelennek tart, amit annak idején királyi kihallgatása alkalmával nyíltan tudomására is adott az uralkodónak. Ennek dacára nincs kizárva az, hogy a 67-es partok egyesülése megvalósuljon, amire következtetni enged az a közeledés is, amely Tisza István gróf és András-sy Gyula között tapasztalható. A cikk szerint erre az egyesülésre a mai politikai viszonyok mellett nagy szükség is van, amennyiben a 48-as pártot a korona nem tartja kormányképesnek, mert ez a párt máris bomlásnak kezd indulni, hiányzik nála a kellő fejelem és az egységes vezetés, ami nélkül pedig az ország sorsát nem igen lehet reábizni. A 67-es liberális-pártalakulásra nézve tehát a külső jelek nem éppen kedvezőtlenek, különösen, ha egy általános tekintélynek örvendő politikus venné kezébe az ügyet. A pártnak és vezetőinek — mondja a Presse — első és legfőbb kötelessége volna azután benső egyetértést teremteni a korona és a nemzet között, amely Magyarországra nézve csakis előnyökkel járna, mert a mostani széthúzás, mint a példa is mutatja, az egész országra nézve nagy hátrányokkal járt.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Milovanovics szerb külügyminiszter ma odaérkezett, hogy a monarchiánkkal kötendő kereskedelmi szerződés ügyében tárgyaljon.

Ferrer kivégzése.

Budapest, október 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Ferrer kivégzése állandó izgalomban tartja a művelt világot s egyre jönnek a hírek a munkások tüntetéseiről

Tegnap a római munkáskamara elhatározta, hogy az összes spanyol hajók és áruk az olaszországi kikötőkben bojkott alá helyeztessenek. Rómában tegnap az összes üzletek, színházak, mulatóhelyek és vendéglők zárva voltak. A zárt helyiségeken ez a fölírás volt: „Világgyász miatt zárva.” Rómában tegnap óriási tiltakozó gyűlés is volt. A gyűlésen részt vevőtömeg a Vatikánhoz akart jutni, a rendőrség azonban megállította. A tömeg összeütközött a rendőrséggel, a mely csak nagynehezen tudta szétosztatni a tüntetőket, miközben mindkét részről számos sebesülés történt. — Barcelonában egy kerülő uton érkezett távirat szerint ott bombarobbanás történt. a minek következtében egy kereskedő meghalt s több ember megsebesült. A szükszavu távirat mást nem mond, de sejtetni engedni, hogy Barcelonában veszedelmes a helyzet.

Katáridő-üzet.

Buza (októberre).	28 90—
Buza (áprilisra)	28 70—
Rózs (októberre).	19 64—
Zab (októberre)	15 34—
Tengeri (októberre)	13 84—

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, október 14.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten változó-kony volt, aszerint, amint a politikai helyzetet illetőleg kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb hírek kerültek felszínre, de mindazonáltal — az árhul-lumások mellett — az értékpapírpiacon hangulata elég kedvezőnek mondható, ami kitűnik abból is, hogy minden kedvezőbb hír szívesen használtatik fel impulzusként az árfolyamok színvonalának emelésére. Különösen egyes helyi értékek képe-zék fokozottabb érdeklődés tárgyát és ezek közül kiemeljük a budapesti városi villamos vasut részvényeket, a magyar kereskedelmi r. t. rész-vényeket, valamint az első magyar biztosítói társasági részvényeket, melyek részben kedvező üzletmenet híreire, részben pedig, nevezetesen a magyar kereskedelmi r. t. részvények, egy nagyobb üzlet megkötésének ha ása alatt élénkebb keres-letnek örvendtek.

Az internacionális értékek tekintetében némi tartózkodás volt észlelhető a pénzviszonyok meg-feszülése folytán és ámbár az orsztrák magyar bank hivatalos kamatlábát nem emelte fel, mégis a pénz árának fokozatos drágulása észlelhető, amire nem csekély mértékben okul szolgált azon körülmény is, hogy a lefolyt héten egy a német birodalmi bank, valamint az angol bank is 1/10-al felemelte a hivatalos kamatlábát.

Elég kedvező jelenségnek minősíthető, hogy a befektetési értékek piaca ennek dacára nem tanusított lanyhább irányzatot, sőt a 4% magyar koronajáradék a mult heti árfolyammal szemben, bár csekély, de mégis némi emelkedést mutat fel.

A sorsjegypiacon a régi keletű nagyobb sorsjegyek (1860. évi, 1864. évi, bécsvárosi, osztrák hitelsorsjegy) mellett a magyar jelzalog-hitelbanki konverzionális sorsjegyek tartós keres-let mellett szilárdaságot mutatnak, ami némileg összefüggésben van azon hírrel, hogy a flottans anyag ezen sorsjegynemben nagyon apadóban van, holott a szükséglet, tekintettel az egyéb sorsjegynemek magas árfolyamára, mindinkább növekszik.

Az értékpapírpiaconak további alakulása ná-lunk főleg a politikai helyzetnek mikénti meg-oldásától fog függni és amennyiben rendezett viszonyok helyre állanak, tekintve a tőzsdének jelenlegi alaphangulatát, feltehető, hogy az irány-zat kedvezően fog alakulni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

magyar hitel részvény	október 7.	okt. 14.
első magyar ált. biztosító társa-sági részvény	762—	770—
magyar keresk. részvény	1075—	10825—
budapesti városi villamosági részv.	625—	646—
budapesti városi villamosági részv.	297—	308.50

□ Országos borászati kongresszus Ver-sezen. A Versez város közönsége által ren-dezendő borászati kongresszus, mely borvásárral és borkiállításal lesz egybekötve, november huszonegyedik és huszonkettedikén tartatik meg. A kongresszus iránt a külföldön is nagy érdeklődés mutatkozik. A külföldi borkereskedők tömeges jelentkezése igen élénk üzletre enged következtetni. Boraink kelendőségét biztosítandó, az ország összes kereskedelmi és gazdasági tényezői, különösen a kereskedelmi muzeum kül-földi levelezői útján a kongresszus sikere ér-dekében céltudatos tevékenységet fejtenek ki. A

versez—fehértemplomi borvidék ezidei bor-terménye szintén be lesz mutatva. A kongresszu-son országos szaktekintélyek előadásokat tartan-ak és a szőlőmivelés, valamint a borértékesítés minden egyes fázisát megvilágítják. A végrehaj-tó-bizottság az ország összes bortermelőit és bor-kereskedőit ezuton is a kongresszus támogatá-sára és tömeges látogatására felkéri.

□ A fák, rózsák, cserjék és összes fa-nemű csemeték ültetése ősszel. Sokszor csodá-latos, hogy az ember mily szívósan ragaszkodik hagyományaihoz és szokásaihoz s ismételt fel-világosítások és tárgyilagos oktatások dacára, mily nehezen szakít azokkal s barátokzik meg újításokkal. Ezt az esetet különösen a fák, rózsák, cserjék, stb. ültetésénél konstatálhatjuk. Még mindig tulsok ültetetik tavasszal! Mennyi jóakarát, mennyi lelkesedéssel megkezdett kerté-szeti tevékenység jut ezáltal zátonyra! Ha a természet ősszel pihenőre tér s vele a fák és cserjék a nedvkeringést beszüntetik, ha a növé-nyek lombot hullatnak s a bekövetkező hosszú téli alváásra előkészületeket téve a növé-sel és hajtással felhagynak, már a kezdő kertész-kedő is megértheti, hogy a pihenés ezen állapot-ban az ültetést és átültetést összehasonlíthatat-lanul nagyobb eredmények kísérlik, mintha ezt tavasszal végeznők. A nedvkeringés már január-ban indul meg, a nap melege már akkor ingerli megújuló életműködésre a gyökereket és gyökere-keket; nagyfontosságú tehát az ültetést ősszel végezteni, hogy a fa, cserje, vagy rózsza a következő kihajtást zavartalan pihenésben előkészíthessék. Ha az ültetést tavaszra hagyjuk, amikor már minden hajt, vagy rügyez, akkor szükségesszerűleg a nedvkeringés hatalmas visszaz-szorítása következik be, a hajtás megzavartatik, az életműködés hosszabb időre megköt-tetik, ezáltal pedig erőszakkal gyengítjük a növény életképességét. Viszont ősszel a fa, cserje vagy rózsza teljesen pihenő állapotban jó új rendeltetési helyére, az őszi és téli nedvesség kellőleg lehat a frissen felásott talajba, a növény gyökereivel ennek következtében leülepedik s mielőtt a januárban mindinkább magababrá törekvő nap melege a növényéletben észrevehetővé válik, a már ősz-szel ültetett fák és cserjék rügyei megdagadnak, életműködésüket újból akadálytalanul kifejthetik. A tavasz ébredésével az ősszel ültetett fák friss zöld lombdíszt mutatnak, a tavasszal ültetettek ellenben sokszor május végéig selymődnék s csak lassan és fokozatosan lábbadnak. Mühle Árpád, az ismert temesvári faiskola-tulajdonos kiterjedt vevőkörét évek hosszú sora óta lankadatlanul serkenti az őszi ültetésre s a kertbarátok érdekében ismételtlen fáradozik az őszi ültetés előnyeinek ismertetésében. Azon általános ismert és méltányolt sikerek, melyek a temesvári faiskolából származó fákkal, rózsák-kal stb.-vel elérték, oroszán részben az őszi ültetésnek tulajdonítandók. Reynolds Hole, a világhírű angol rózsatenyésztő, más szaktekin-télyekkel ellentétben, kik a fa- és rózsauitetésről egész köteteket írtak, mint a faültetés alpháját és omegáját csak e két latba eső szót: „Ültes-letek novemberben” hirdette barátainak. E bölcs mondat lapidáris rövidegében föltétele a fiatal ültetvények egészséges és erőteljes növekedésének.

MUSCHONG BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX VIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a ve-semedence idült hurutjainál, huykő és főveny-képződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Kapható a főlerakatokban:

Fendler József cégnél Nagybecskerek

Ferenoz József-tér.

Arak: 1/2 lit. „Phönix“-viz 32 fillér, 1/1 lit. „Phönix“-viz 44 fillér, palackonként. (838—106)

Bérlét 15. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ. 17-ik előadás.

Nagybecskereken, szombaton, 1909. okt. 16-án:

SZERELMI KERINGŐ.

Operette 3 felvonásban. — Írták: Bodanzky és Grünbaum.

S Z E M É L Y E K:

Gróf Vadvány Ákos	Nagy Pál
Jenny, a felesége	T. Lányi Edith
Jella bárónő, az unokahuga	Mezei Margit
Spini Guido, hegedűművész	Toronyi Gyula
Gervais Pál	Solymosi Sándor
Roget marquis	Tihanyi Béla
Schneider Pepi, fiakkeres	Remete Géza
Kata, a felesége	H. Lévy Berta
Anikó, a leánya	Haraszi Vilma
Brissard, korcsmáros	Iván Sándor
Jacques, pikkoló	Vajda Lajos
Inas	Halmi Béla

Holnap, vasárnap, okt. 17-én két előadás:

Délután 4 órakor: Este 8 órakor:

T a t á r j á r á s Szerelmi keringő.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyílttér.

K rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.).

Serravallo
Kina bora vassal.
A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Etvágygerjesztő, idegerősítő, verjavító szer.
Külföldi ízt. Több mint 6000 orvosi elismerés.
I. SERRAVALLO, és és kir. udv. szállító Triest-Barcola.
Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

9477/1909. sz. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye 57. kéményseprési munkakerülete, mely Beodra és Karlova községekből áll, lemondás folytán megüre-sedvén, a kéményseprői állásra Torontál-vármegye 926/13319. kgy. ex 1904. számú szabályrendeletének 3. §-a alapján ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az idézett szabály-rendelet 1. §-a, illetve az 1884. XVII. t.-c. 4. §-ának megfelelően felszerelt kérvény-eket folyó évi november 12-ig hozzám nyuj-tásuk be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecse, 1909. évi október 10.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

937—3.1

Őszi és téli idény 1909—1910.

== Megérkeztek elsőrendű ==
chic-formájú női kalapok.

Átalakításokat izlésesen és gyorsan végez

Jonász Bertalan,

rövidáru kereskedés

Hunyadi (fő)-utca

891—10.6

Árlejtési hirdetés.

A szerbaradáci gör. kel. szerb egy-házközség közhírré teszi, hogy a szerb templom udvarának vasráccsal való körül-kerítésére nézve árlejtést hirdet, a mely munkálatra a hitközség 3539 korona 25 fillérnyi összeget irányoz elő.

Az erre vonatkozó ajánlatok folyó évi október hó 19-én délutánig a fenti hitközség-hez intézendők.

Megjegyzendő, hogy minden pályázó az ajánlati összeg 10 százalékát bánatpénz fejében köteles letenni.

Szerbaradác, 1909. október 16.

Tómicz,

hitközségi elnök.

938—1.1

Hirdetés.

! Ajánlok: finom férfi chifon-inge-
ket, gallérokot és kszelöket, nyak-
kendöket, igen szép női chifon-inge-
ket, corsetteket, férfi, női és gyermek-
harisnyákat, vadász-alsóruhákat, kötö-
ket, csipkéket, szalagokat, fátyolokat
s mindennemű diszműárukat, melyek-
ből állandóan gazdag raktárt tartok.

Jónász Bertalan
Hunyadi-(fő)-utca.

934—5.1

4379/1909. sz. A nagyikindai járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A nagyikindai járáshoz tartozó Bocsár községben lemondás folytán üresedésbe jött **segédjegyzői állásra** pályázat van hirdetve.

Javadalmazás a községtől 600 korona, azonfelül fizeteskiegészítés címén az államtól 400 norona.

Pályázhatnak ez állásra azok, akik az 1883: I. t. c. alatt, illetve az 1900: XX. t. c. 3. 8-ában megkívánt minősítéssel bírnak s ezt, valamint eddigi alkalmaztatásukat s kifogástalan erkölcsi magaviseletüket hitelt érdemlőleg igazolják.

A pályázati kérvények a nagyikindai szolgabírói hivatalhoz folyó évi **október 29-ig** adandók be. A választás folyó évi október 30-án d. u. fél 2 órakor fog Bocsár község házában megtartatni.

Nagyikinda, 1909. évi október 11.

Horváth Zoltán,
főszolgabíró.

933-2.2

Ó H J A J!

Megtört ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

936-10.1

900-10.2

forduljon minden érdeklődő, ki

sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra
Gyümölcsfacsemeték

Sétányok, Diszserjek, Tüleveltek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsök stb. stb.

Szőlőoltványok (l.-ssima áru)

európai és amerikai sima és gyökeres vészszők (Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

HIRDETÉSEKET

a legjutányosabb árértékű közöl Torontálmegyében legolvasottabb és legelterjedtebb lap, a

„TORONTÁL”
napilap kiadó hivatala.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félet** fogadjunk el.

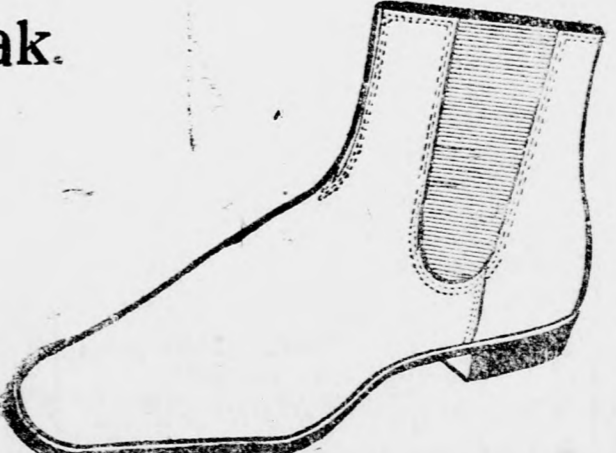
Aki jó és olcsó papucsot akar venni, annak **Kónyához** kell menni!!

T. c. vevőimnek szíves figyelmébe ajánlom a dusan felszerelt raktáromon lévő levantei papucs, vadász-csizmák, valamint cugos posztó-cipőimet.

Nagy raktár férfi és női posztó-cipőkben (magas és alacsony), továbbá szegett papucsokban és szegett bocskorokban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

913-32

MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET NAGYBECSKEREKEN.

A 6 év óta fennálló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által nyilvánossági joggal felruházott Messinger-féle leánynevelőintézet a legmesszebb menő igényeket is kielégítő ujonnan épített intézeti épületében a jövő tanév kezdetével

női háztartási és gazdasági tanfolyamot

nyit, melynek célja a női élethivatásának megfelelő gyakorlati kiképzésben részesíteni és emellett a női munkák rendszeres tanításával a nők keresetképességét fokozni.

A leánynevelőintézet tagozatai:

1. 4 osztályú elemi iskola.
2. 4 osztályú polgári leányiskola.
3. 1 évfolyamu kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyam.
4. 2 évfolyamu háztartási tanfolyam, amely áll: a) főző iskolából, b) fehérvarró osztályból, c) felsőruhavaró osztályból, d) divatáru cikkek készítésére rendezett rendkívüli tanfolyamokból.

GONDOS NEVELÉS.

MODERN INTERNÁTUS.

Bővebbet az értesítők, melyeket kívánságra szívesen küld

A MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dohoz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti és „A Moll” feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.42

Főszéküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárban tessék haldrozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

ELSŐRENDÜ CIPŐK NAGY RAKTÁRA WEINBERGER K. NAGYBECSKEREK, HUNYADI-FŐ-U. 23.

Hallatlan olcsóság.

I pár valódi boxbőr női füz. cipő K 8'50

Ugyanaz gombos „ 9'—

Férfi Bergsteiger

vagy cuggos „ 9'50

Ideál csattos „ 11'—

Ne mulassza el senki, míg a készlet tart, ezeket az olcsó, de amellet ki-tűnő minőségű cipőket megrendelni. Szétküldés bármely irányban utánvétel mellett.

Occasio.

(920-50.41)

Alkalmi vétel.

Alkalmi vétel.

ELSŐRENDÜ TŰZIFA,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű deszkák, gerendák. :: tölgyfa, mindennemű bográrfa, szőlőkaró ::

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefonszám 35.

Fatelep telefonszám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

820-30.12

1909. évi május hó 1-étől állandóan kapható!

Magyar forrás. **Hugyhajtó és hugasavoldó** Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES**. Igazgatóság: **BUDAPEST, VI., Ferenc József-raktár 22.** — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskereken: **Ro'sa Béla** fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható.

703-100.85

ALKALMI VÉTEL.

Helyszüke miatt eladó a legnemesebb ezüst-prém.

belga óriási, orosz, francia és normandia

fajnyulak.

Nagybecskerek, Rákóczi-u. 7. sz.

914-32

Kassa szab. kir. város és Abaujtonavármegye

CIM-ÉSLAKJEGYZÉKE

1910. évi január 1-én jelenik meg ötezer példányban.

Ára 6 korona.

Hirdetések és előfizetések a „Kassai Hírlap” kiadóhivatala címére Kassa, Fő-u. 33. sz. küldendők.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: 835 52.5

L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos (325a-9.5)

ANATHERIN 59 év óta egyedüli leghathatósabb fogszeret,

a száját, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítja, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájalmaktól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jótékony hatásuk. Valódi csak az én cégemmel, a K 2.80, 2.—, 1.—. Anatherin fog-eréme-tubus —.60, üvegben 1.40, csomagban —.70. Fogpor 1.26. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertárakban.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

890-42.3